



**NORGES  
LUFTSPORTFORBUND**

# **Utviklings- og handlingsplan**

## **Budsjett**

**2017 – 2019**

**Saksdokument til Luftsportstinget 2017**

# INNHold

00.	Innledning.....	3
01.	Sikkerhet.....	4
02.	Anlegg .....	4
03.	Luftrom .....	5
04.	Regelverk .....	6
05.	Miljø.....	6
06.	Service til klubbene.....	7
07.	Breddeidrett og medlemsutvikling .....	8
08.	Konkurranser og toppidrett .....	8
09	Barn og ungdom .....	9
10.	Rekruttering og integrering.....	10
11.	Organisasjon .....	11
12.	Internasjonalt arbeid .....	12
13.	Kommunikasjon .....	13
14.	Økonomi .....	13
15.	Forbundets forretningsdrift.....	14
16.	Budsjett 2017–2019 – Budsjettforutsetninger.....	14
17.	Budsjett NLF felles administrasjon og drift .....	15

# Utviklings- og handlingsplan 2017 – 2019

## 00. Innledning

Til grunn for gjennomføring av NLFs aktiviteter ligger den langtidsplan som til enhver tid er vedtatt på Luftsportstinget. Videre vil Idrettspolitisk Dokument (IPD), vedtatt på Idrettstinget, legges til grunn for forbundets virksomhet.

Luftsportstinget vedtar utviklings- og handlingsplan samt budsjett. Forbundsstyret er ansvarlig for gjennomføringen.

De enkelte seksjonsstyrer utarbeider egne planer og budsjetter for virksomheten innen sin seksjon, samordnet med forbundets langtidsplan. Disse forelegges seksjonsmøtet for anbefaling før de vedtas av Luftsportstinget. Seksjonenes og forbundets utviklings- og handlingsplaner danner til sammen NLFs planverk.

## 0.1 Idrettens grunnverdier

NLF slutter seg til de fellesidrettslige organisasjons- og aktivitetsverdier: "Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, ren idrett, helse og ærlighet."

## 0.2 NLFs hovedmål

Alle luftsportsutøvere i Norge skal ha gode rammevilkår for sine aktiviteter, slik at disse utvikles positivt med hensyn til både innhold og omfang, og under ivaretagelse av god sikkerhet.

## 0.3 Strategiske satsingsområder

De strategiske satsingsområdene er nedfelt i forbundsstyrets strategiplan, som er en handlingsplan som beskriver hvilke aktiviteter som skal gjennomføres innen hvert av de prioriterte områder, når disse skal være gjennomført, og hvilke ressurser som må fordeles til de aktuelle områder.

De prioriterte strategiske satsingsområder er:

- Sikkerhet
- Anlegg
- Luftrom
- Tilgjengelighet (regelverk og miljø)
- Samfunnsstøtte og innovasjon
- Rekruttering og faglig videreutvikling

I tillegg er det utarbeidet strategier og planer for service til klubbene, breddeidrett, konkurranser og toppidrett, ungdomsarbeid, organisasjon, internasjonalt samarbeid, kommunikasjon, administrasjon og økonomi.

Strategiplanen vil være styrende for forbundsstyrets prioriteringer, budsjett og disponeringer for kommende tingperiode.

## 01. Sikkerhet

Håndtering og mestring av risiko er sentrale elementer innen de ulike luftsportsgrenene. NLF vil arbeide for at sikkerheten for norske luftsportsutøvere kan dokumenteres som blant de beste i Europa, samtidig som at sikkerhetsarbeidet for utøverne ikke skal oppleves som unødig omfattende og byråkratisk.

### Mål:

Ingen alvorlig skadde eller omkomne som følge av utøvelse av våre luftsportsaktiviteter.

### Sikkerhetsstrategi

Aktivt og systematisk arbeid for å minimere risiko ved å:

- Utvikle og implementere gode rapporteringssystemer
- Bruke rapporter aktivt i videre læring og erfaringsdeling
- Dokumentere og kommunisere sikkerhetsarbeidet samt ulykkes- og hendelsesratene
- Utveksle sikkerhetsinformasjon mellom luftsportgrenene samt felles kursing og opplæring

### Gjennomføringsplan

Følgende aktiviteter inngår:

- Stimulere og bidra til ”evig læring”
- Rapportering av avvik, hendelser og ulykker
- Informasjon om sikkerhetsarbeid til klubber og utøvere
- Innhente og fordele internasjonalt erfaringsmateriale
- Opplæring av nøkkelpersonell og utøvere

## 02. Anlegg

Tilgang på hensiktsmessige anlegg er en forutsetning for et høyt aktivitets- og sikkerhetsnivå.

### Mål

Luftsport skal kunne utøves på best mulig tilrettelagte anlegg, med god tilgjengelighet og på forutsigbare vilkår.

### Anleggsstrategi

Arbeid med opprettelse og drift av anlegg ligger primært i lokale miljøer, mens nasjonale anlegg ligger under forbundet. Anleggsdrift med utgangspunkt i NLFs egne

anlegg skal utvikles til eget satsningsområde. Gjennom sterkere satsning på anlegg generelt vil forbundet bedre kunne støtte klubbene i sitt arbeide gjennom:

- Myndighetskontakt, eller bistand til slik
- Arbeid for sikring av eksisterende flysteder og anlegg
- Arbeid for erstatning for tapte plasser
- Bedring av adgang til offentlige plasser
- Utvikling av nye flysteder
- Luftsport på egne plasser
- Samlokalisering av luftsportsaktiviteter
- Standardisering av driftsopplegg
- Veiledning om saksgang i anleggssaker

### **Gjennomføringsplaner**

- Bevare Kjeller flyplass
- Arbeide for avlastnings- og eventuell fremtidig erstatningsflyplass for Kjeller
- Sikre et hovedanlegg for luftsport på Østlandet
- Vurdere nye driftskonsepter for forbundets tre rikssentra
- Etablere anlegg for sjøflyging i Midt-Norge
- Videreutvikle avtaleverk rundt tilgang og adgang til offentlige flyplasser for alle luftsportgrener
- Arbeide for mer forholdsmessige regler for flyplasskonsesjon
- Etablere og sikre modellflyplasser

## **03. Luftrom**

God tilgang til luftrom er en avgjørende forutsetning for alle luftsportsgrener. Tilgjengelig luftrom har blitt en stadig knappere ressurs.

### **Mål.**

Det skal sikres nødvendig tilgang til luftrom slik at luftsport kan utøves under størst mulig frihet og i et balansert samspill med øvrig luftfart.

### **Luftromsstrategi**

Sikre nødvendig luftrom for våre aktiviteter ved å:

- Beholde nåværende ukontrollert luftrom
- Arbeide for økt fleksibilitet i bruk av luftrom nasjonalt og internasjonalt
- Fornye tilgang til "tapt" luftrom og frigjøring av unødvendig kontrollert luftrom
- Arbeide for god forutsigbarhet for arrangører av våre idrettsaktiviteter

### **Gjennomføringsplan**

Følgende aktiviteter inngår:

- Dokumentere luftsportens luftromsbehov
- Innhente informasjon og dokumentasjon om luftromsutvikling internasjonalt
- Fremme prinsippet om "allmannsrett" i luftrommet hos premissgivernes beslutningsorganer
- Oppnå en hensiktsmessig luftromsinndeling for luftsport
- Sikre luftrom rundt viktige luftsportsanlegg
- Bevisstgjøre NLFs representanter i luftromsaker
- Utdanne utøvere om korrekt og forsvarlig luftromsbruk

## 04. Regelverk

Luftsport er regulert gjennom nasjonale og europeiske lover og forskrifter. Et tett samarbeid med Samferdselsdepartementet og Luftfartstilsynet og våre europeiske søster- og moderorganisasjoner er påkrevd for å opprettholde og sikre allmenne rettigheter for luftsportsutøvere i Norge.

Risikohierarkiet som promotert av det europeiske luftsportsmiljøet og vedtatt av europeiske luftfartsmyndigheter gjennom ”Roadmap for regulation of General Aviation” bør også promoveres i Norge og danne grunnlag for nasjonal regulering av luftsport.

### Mål

Luftsport skal kunne utøves under et regelverk som stimulerer til aktivitet, men som allikevel ivaretar sikkerheten og samspillet med den øvrige luftfart.

### Regelverksstrategi

- Aktivt påvirke nasjonalt, europeisk og internasjonalt regelverk til fordel for utøvelse av luftsport
- Ivareta tilsynsoppgaver med luftsportsaktiviteter der dette er hensiktsmessig ut fra sikkerhet, økonomi og servicegrad for utøverne

### Gjennomføringsplan

Følgende aktiviteter inngår:

- Videreutvikle gode samarbeidsformer med nasjonale myndigheter og premissgivere
- Følge opp og påvirke nasjonal og internasjonal regelverksutvikling i tråd med prinsippet om forholdsmessighet for luftsport
- Videreutvikle utdanningskonsepter som fungerer godt på tvers av seksjonsgrenene der hvor det er mulig og fellesnevner for aktivitetene finnes
- Etablere hensiktsmessige samarbeidsformer med andre organisasjoner
- Videreutvikle arbeidet med enhetlig håndbokstandard for NLFs aktiviteter

## 05. Miljø

NLF skal opptre miljøbevisst i utøvelsen av våre luftsportsaktiviteter og bidra til at luftfart kan bli forbli og videreutvikles som en miljøvennlig transportmetode.

### Mål

Luftsport skal være og oppfattes som hensynsfull og miljøvennlig, og som en positiv bidragsyter til arbeidet for et bedre klima.

### Miljøstrategi

Aktivt arbeide for å inngå som en ansvarlig miljøaktør ved å:

- Planlegge og gjennomføre luftsportsaktiviteter med minst mulig negativ påvirkning på miljøet
- Dokumentere og kommunisere vår innvirkning på miljøet til omgivelsene
- Bevisstgjøre og bistå utøvere og klubber i miljøspørsmål
- Aktivt påvirke norsk luftfart til å bli miljøledende gjennom aktiv deltakelse i arbeid for alternative energiformer og lyddempende teknologi

### **Gjennomføringsplan**

Følgende aktiviteter inngår:

- Delta aktivt i relevant miljøarbeid nasjonalt og internasjonalt
- Aktivt arbeide med tiltak for støy- og utslippsreduksjon
- Kvantifisere og dokumentere vår miljøpåvirkning
- Identifisere miljøforbedrende tiltak pr aktivitet
- Identifisere miljøforbedrende tiltak innen klubbdrift
- Bidra til å sette miljøvennlig luftsport og luftfart på dagsorden

## **06. Service til klubbene**

### **Mål**

Klubber skal tilbys driftssystemer og tjenester slik at ledere og medlemmer kan benytte mer tid til utøvelse av luftsport, og mindre til organisering og administrasjon.

### **Strategier**

- Utarbeide strategier for å beholde medlemmer og rekruttere nye
- Videreutvikle og effektivisere medlemssystemer for klubbene, inkludert utstedelse og fornyelse av sertifikater og lisenser
- Utvikle systemer og rutiner for klubbdrift
- Utvikle systemer og rutiner for vedlikehold av fly og utstyr

### **Tiltak**

- Tilrettelegge for samlokalisering og samarbeid mellom klubber
- Videreføre program for klubb utvikling
- Hjelp klubbene med arrangementer, kampanjer og konkurranser

Disse arbeidsoppgavene forutsettes videreført som en integrert del av NLFs ordinære aktivitet. Forbundet skal spesielt bidra der systemer ikke er tilgjengelig på det åpne markedet.

Sekretariatet forestår innkreving av kontingenter og fører medlemsregister for alle klubber tilsluttet forbundet, utsteder og fornyer lisenser/bevis for utøvelse av de fleste luftsportsgrener, samt administrerer forsikringsordninger.

Det blir lagt vekt på en så effektiv og rask saksbehandling som mulig. Det enkelte medlem og/eller klubb skal i større utstrekning kunne utføre en rekke av disse oppgavene selv gjennom en medlemsportal på web.

## 07. Breddeidrett og medlemsutvikling

Luftsport er i stor grad å betrakte som rekreasjon og konkurransefri idrett som fordrer et høyt kunnskaps- og ferdighetsnivå, samt en høy grad av konsentrasjon i sammensatte og komplekse aktiviteter. Forbundets oppgave er å gi klubbene og utøverne best mulig rammebetingelser.

### Mål

Alle som ønsker det skal kunne utøve luftsport og utvikle sine ferdigheter i gode miljøer som ivaretar sikkerheten og idrettens grunnverdier.

### Gjennomføringsplan

- Gjøre luftsport tilgjengelig for alle
- Arrangere luftsportsuke årlig for å gi medlemmer mulighet til å prøve andre luftsportgrener, og stimulere til samarbeid på tvers av aktiviteter
- Bistå arrangører av lokale arrangementer med kompetanse
- Markedsføring av luftsport som voksenidrett nasjonalt
- Tilby videreutviklingsprogram for medlemmene

## 08. Konkurranser og toppidrett

NLF skal bidra til at konkurransevirkosomheten utvikles i sunne og gode former innen alle forbundets grener. Seksjonene er tillagt ansvar for å tilrettelegge for og finansiere konkurranseidrett innen sin idrett/disipliner. NLF har utarbeidet generelle bestemmelser for konkurransevirkosomheten (NLFs konkurransereglement) som alle organisasjonsledd og utøvere plikter å følge.

Det er et mål at det skal avholdes NM i alle idretter/disipliner som forbundet organiserer. Seksjonene legger for øvrig opp til den konkurransevirkosomhet som passer den enkelte idrett/disiplin.

Det er viktig at Norge er representert i internasjonale mesterskap innen flest mulig grener i luftsport. Den enkelte seksjon avgjør graden av deltakelse i internasjonale mesterskap (Nordisk, EM, VM og WAG) ut fra egne prioriteringer og egen økonomi. Konkurransereglementet stiller krav til seksjonene om å sikre at deltakere som tas ut til landslag, har vist ved sine prestasjoner den senere tid, at de er kvalifisert til å konkurrere på et internasjonalt nivå.

### Toppidrett

Med toppidrett menes konkurranseprestasjoner på nivå med de beste i verden i sin idrett, samt trening for å nå dette nivået.



Den enkelte seksjon fastsetter mål og står selv ansvarlig for organisering og gjennomføring av sin toppidrettsatsing innenfor seksjonens egne økonomiske rammer.

### **Mål**

Medalje i EM, VM eller WAG (World Air Games) innenfor de grener som har toppidrettssatsing.

### **Toppidrettstrategi**

Forbundet skal stimulere til at seksjonene satser på toppidrett.

## **09 Barn og ungdom**

### **Mål**

NLF skal være en mottakende og utviklende organisasjon som tilbyr en attraktiv fritidsaktivitet for barn og ungdom, med å tilføre faglige og sosiale kunnskaper, ferdigheter, holdninger og mestring, som leder til en sikker og utviklende luftsportskompetanse, med overføringsverdi til skole, studier og yrkesliv.

### **Luftsport for barn**

Modellflyging er den grenen i NLF som har størst mulighet til å gi et godt tilbud til barn og inkludere dem i aktivitetene. Forbundet vil utvikle et utdannings- og aktivitetsprogram som klubbene kan benytte i sitt arbeide for å introdusere barn til organisert modellflyging.

### **Flere ungdommer med**

NLF vil jobbe for å øke andelen unge utøvere (15 – 25 år) innen alle grener i forbundet og stimulere til at ungdom motiveres og skoles til å påta seg styreverv og/eller andre verv i klubbene og i seksjonene. NLF vil vektlegge forbundets rolle som "luftfartens grunnskole" ved å utvikle og tilby relevante kurs for unge medlemmer, og gi mulighet til solid faglig utvikling innen idrett og ledelse.

Forbundets ungdomsutvalg er en viktig bidragsyter i dette arbeidet. Utvalget gis rimelige rammebetingelser til å kunne gjennomføre tiltak som bidrar til flere unge utøvere. Seksjonsstyrene har ansvar for å nominere egnede kandidater til utvalget og å bistå utvalget i gjennomføring av tiltak innen sin seksjon.

### **Gjennomføringsplan**

- Tilby aktiviteter for barn og ungdom i alle seksjoner og klubber, der det er mulig
- Tilby introduksjonsturer innenfor aldersgrensene
- Innhenting av ekstern støtte til utviklende ungdomsarbeid
- Redusere økonomiske barrierer for barn og unges idrettsdeltagelse
- Realisere konseptet "Grunnskole for luftfarten" i samarbeid med andre aktører
- Kvalifisere interesserte ungdommer for faglige og organisatoriske oppgaver og verv
- Benytte barn og ungdommers kompetanse innen rekrutterings- og moderniseringstiltak for å fremstå med aktuelle aktiviteter for nye utøvere

## 10. Rekruttering og integrering

### Mål

Gjøre luftsport til en folkesport, som kan utøves i alle livsfaser.

### Flere medlemmer

Rekruttering av medlemmer skjer primært gjennom tiltak på klubbnivå, men forbundet vil bistå i nasjonale promoteringskampanjer i planperioden er målet å øke det generelle medlemstallet i forbundet med 5 %, og antall lisensfornyelser med 10 %.

### Flere klubber med

Forbundet vil arbeide for opprettelse av nye klubber der det viser seg å være medlemsgrunnlag, og bistå med utdanning av ressurspersoner-

Der dette er hensiktsmessig, vil forbundet oppfordre klubber til å samarbeide, eller slå seg sammen, for å kunne utnytte felles ressurser på en optimal måte, til fremme for større aktivitet under ivaretagelse av en tilfredsstillende sikkerhet.

### Integrering av funksjonshemmede

Forbundet har inngått avtale med Norges Idrettsforbund om å legge til rette for luftsport for funksjonshemmede. Forbundet forplikter seg til å gi tilbud til alle grupper funksjonshemmede, tilpasset lokale muligheter og behov, og med hensyn til sikkerhet og idrettens egenart. Videre skal det drives rekrutterings-, informasjons-, holdnings- skapende og kompetanserettede tiltak på alle nivåer. Den positive markering luftsport har gjort på idrettens arenaer hvor idrett for funksjonshemmede er i fokus, skal fortsette.

Forbundet vil være klubbene behjelpelig ved formidling av kunnskaper og erfaringer slik at mennesker med funksjonshemming kan delta i luftsportsaktiviteter på lik linje med øvrige medlemmer. Forbundet vil videre arbeide for at tilgjengelige eksterne midler tilflyter klubber som har behov for økonomisk støtte i dette arbeidet.

Forbundet og klubbene skal i sin kommunikasjon utad gjøre oppmerksom på at luftsport er tilgjengelig for mennesker med funksjonshemming.

### Jevnere kjønnsfordeling

Samtlige luftsportsgrener kan utøves av begge kjønn, på like vilkår.

NLF skal påvirke klubbene til aktivt å rekruttere underrepresentert kjønn inn i sporten.

Klubber, seksjoner og forbundet skal følge NIFs reglement om kjønnsfordeling i styrer, komiteer, utvalg og ved representasjon.

# 11. Organisasjon

## Mål

En veldrevet organisasjon som er effektiv og fleksibel og som samlet skal arbeide for å løse de prioriterte hovedmålene, samtidig som medlemmenes demokratiske rettigheter og innflytelse blir ivarettatt.

### Effektivitet

*Økonomisk effektivitet* er oppnådd når NLF innen eksisterende rammer skaper økonomisk balanse selv med endringer i forutsetninger og rammebetingelser.

*Organisatorisk effektivitet* er oppnådd når NLF løser løpende oppgaver, samt har overskudd til å håndtere uforutsette hendelser eller endringer i forutsetninger eller rammebetingelser.

### Fleksibilitet

*Organisatorisk fleksibilitet* er oppnådd når NLF innenfor eksisterende rammer kan håndtere uforutsette faglige utfordringer uten negative konsekvenser for løpende oppgaver.

For å nå målene om organisatorisk effektivitet og fleksibilitet vil NLF i kommende periode jobbe med strukturelle endringer og justeringer gjennom å legge til rette for

- Økt samhandling mellom seksjonene med henblikk på å løse felles administrative oppgaver
- Gradvis ressursoptimaliserende omorganisering av forbundets administrasjon for å benytte tverrfaglig og faglig kompetanse på en effektiv måte
- Kompetanseoverføring på tvers av organisasjonen gjennom å opprette felles kompetanse- og fagmiljøer
- Avklaring og presisering av arbeidsoppgaver og rapporteringslinjer gjennom arbeids- og rutinebeskrivelser
- Økonomisering av møtevirksomhet, herunder
  - Møtene i NLFs forbundsstyret berammes til fire per år inklusive strategisamling
    - Behov for ytterligere styremøter avklares fortløpende
  - Møteagendaer med hovedvekt på beslutningssaker
  - Effektiv informasjonsutveksling mellom møter
  - Økt involvering av presidentskapet og arbeidsutvalget
    - Aktiv høringsinstans
    - Utvidet beslutningsmyndighet i hastesaker
- Kompetansebygging i styrer på klubbnivå, seksjonsplan og forbundsplan, gjennom organisasjonsleddene i idretten og NLFs lederkurs

## **Administrasjon**

### Mål

Et effektivt, fleksibelt og faglig kompetent sekretariat med høy grad av serviceinnstilling som forestår den daglige drift på en profesjonell måte.

### Effektivitet

*Effektiv administrasjon* er oppnådd når sekretariatet løser løpende oppgaver innen eksisterende rammer.

### Fleksibilitet

*Fleksibel administrasjon* er oppnådd når sekretariatet løser løpende oppgaver og har evne til å reagere på, og effektivt håndtere, faglige utfordringer av kortere og midlere varighet.

### Kompetanse

*Kompetent administrasjon* er oppnådd når sekretariatet samlet sett besitter den kompetanse som kreves for å imøtekomme løpende oppgaver og forutsette fremtidige utfordringer.

For å nå målene skal sekretariatet i perioden jobbe med

- Tilrettelegge for automatisert selvbetjening av rutinemessige handlinger
- Tilrettelegge for samhandling og utveksling på tvers av fagmiljøene
- Være kritisk til tradisjonell seksjonsfokusering på oppgaver som kan løses tverrseksjonelt
- Økt bruk av prosjektorganisering
- Evne til raskt å innhente profesjonell, faglig spisskompetanse
- Å sikre sentral, langsiktig og kostnadseffektiv lokalisering av administrasjonen

## 12. Internasjonalt arbeid

NLF er medlem av og deltar aktivt i arbeidet i det internasjonale luftsportsforbundet Fédération Aéronautique Internationale (FAI) og det europeiske forbundet Europe Air Sports (EAS). De enkelte seksjoner deltar i sine respektive fagkommisjoner i FAI og i sine respektive europeiske forbund. Seilflyging er medlem av International Scientific and Technical Organisation for Soaring Flight (OSTIV). NLF deltar sammen med søsterorganisasjonene i Danmark, Finland, Island og Sverige i et nordisk samarbeid; Nordic Coordination Meeting (NCM).

### **Mål**

NLF skal sikre norske luftsportsinteresser gjennom aktiv deltakelse i og påvirkning av internasjonale fora.

### **Internasjonal strategi**

- Sikre at NLF har deltakelse eller innflytelse i de fora der det forventes å kunne være viktig for luftsportens utvikling i Norge
- NLF skal delta aktivt i arbeidet i EAS for å påvirke regelverksutviklingen i Europa
- Seksjonene skal delta aktivt og med faglig tyngde i relevante FAI-kommisjoner
- Seksjonene skal delta aktivt i regelverksutvikling i Europa gjennom sine respektive europeiske forbund

- NLFs styre og administrasjon, og seksjonene, skal orienteres om og involveres i viktige internasjonale saker, gjennom orientering, referater og dokumentasjon

## 13. Kommunikasjon

### Mål

God kommunikasjon skal bidra til at NLF oppnår god tillit og godt omdømme hos klubber, medlemmer, myndigheter, samarbeidspartnere og i offentligheten.

### Kommunikasjonsstrategi

- Synliggjøre forbundets mål, strategier og handlingsplaner
- Sikre god kommunikasjon med klubbene
- Videreutvikle og optimalisere bruken av internett som kommunikasjonskanal
- Tilrettelegge for gode maler for klubbsider på NLFs internettsider
- Utarbeide brosjyrer eller annet informasjonsmateriell
- Utgi regelmessige nyhetsbrev fra forbundsnivå
- Delta i den offentlige debatt innen våre interesseområder
- Delta på nasjonale konferanser og faglige fora og arbeide for å få presentert vår aktivitet, samfunnsnytte, våre behov og synspunkter
- Synliggjøre luftsport som en idrett tilrettelagt for barn og ungdom

## 14. Økonomi

### Mål

Sikre at forbundet og seksjonene har nødvendige økonomiske ressurser, både til daglig drift og til arbeid innenfor de prioriterte satsingsområdene og at forbundets midler forvaltes på en best mulig måte.

### Strategier

- Sikre at forbundet og underliggende organisasjonsledd får tilgang til de offentlige midler som er berettiget
- Medlemskontingenten skal gi valuta for pengene
- Levere tjenester som klubber og medlemmer etterspør og betaler for
- Utvikle relevante kommersielle virksomheter som gir tilførsel av økonomiske midler
- Inngå samarbeidsavtaler med forbundssponsorer og koordinere disse med seksjoner og landslag
- Anskaffe egne lokaler dersom det lønner seg

## 15. Forbundets forretningsdrift

NLF kan involvere seg i kommersiell forretningsdrift, dersom etterspørsel etter tjenester og produkter fra forbundets medlemmer og/eller klubber rettfærdiggjør en slik investering.

I tilfelle en kommersiell aktivitet skal etableres, må den understøtte forbundets utvikling og investeringer må kunne gjøres med lav økonomisk risiko.

## 16. Budsjett 2017–2019 – Budsjettforutsetninger

### Planperioden

Utviklings- og handlingsplan samt budsjett forutsettes å dekke perioden 2017 – 2019. Første året i planperioden skal avspeiles i det budsjettet som fremlegges for godkjenning på Luftsportstinget. Budsjettet for de påfølgende år betraktes som retningsgivende for styret.

### Innhold i NLFs sentrale budsjett

Budsjettet for NLF sentralt er inklusiv de felles aktiviteter som bestemmes, eksempelvis Luftsportsuka, slik at midler ikke først fordeles til seksjonene for deretter å bli kalt tilbake. Renteinntektene fra Luftforsvarets Gavefond er andel av forbundets renteinntekter og inngår i budsjettposten «Andre inntekter inkl. renter». Selve driften av forbundet inklusiv NLF CAMO og ressurstilførsel til Norsk Luftsportstilsyn er beregnet drevet med et lite overskudd i hvert av de tre årene i planperioden. Det legges imidlertid opp til spesielle satsninger innen utvikling av nytt medlemsystem, arbeid med å sikre og utvikle luftsportsanlegg samt utvikling av utdanningsmaterieell som resulterer i målrettet bruk av noe av forbundets oppsparte kapital. Underskuddet i driftsbudsjettet er i henhold til de forutsetninger som settes for at organisasjonsledd i NIF kan ha underskudd i sitt budsjett ved at underskuddet dekkes av positiv egenkapital. (Ref. NIFs lov § 2-13 pkt. 3).

### Kontingentutviklingen

Målsettingen er å ikke endre kontingenten mer enn nødvendig, samtidig som forbundet må ha tilstrekkelige ressurser til å håndtere strategisk viktige utfordringer. NLF vil søke å kompensere for økt ressursinnsats på strategisk viktige områder gjennom kostnadseffektivisering på andre områder, samt ved å hente inntekter fra andre kilder enn fra kontingenten. I den foreliggende planperiode foreslås forbundskontingenten justert opp med ca. 2,5 % per år i perioden. Med bakgrunn i en svak reduksjon i medlemstallet i 2016 budsjetteres det med en fortsatt liten nedgang i 2017. Deretter forutsettes det et uendret antall medlemmer i tingperioden.

### Tilskudd fra NIF

Rammetilskuddet fra NIF forutsettes som på 2016-nivå, inflasjonsjustert årlig med ca 2 - 3 %, i perioden. Den interne fordelingsmodellen mellom seksjonene baseres på antallet aktive medlemmer og at de mekanismer som har blitt benyttet i de senere årene i organisasjonen benyttes gjennom hele tingperioden.

## 17. Budsjett NLF felles administrasjon og drift

### Avdeling 110, NLF felles administrasjon og drift

	Regnskap	Budsjett			2018	2019
	2016	2017		Resultat		
NLF fellesadministrasjon /drift	Resultat	Inntekter	Kostnader	Resultat	Resultat	Resultat
Medlemskontingent	6 800 950	6 700 000		6 700 000	6 760 000	6 820 000
Lisensinntekter	685 315	650 000		650 000	700 000	700 000
Tilskudd via NIF	3 233 827	3 150 000		3 150 000	3 250 000	3 300 000
Andre inntekter inkl. renter	136 372	100 000		100 000	100 000	120 000
Administrasjon / drift	-5 869 784		7 050 000	-7 050 000	-6 620 000	-6 350 000
Sikkerhet / utdanning	-924 479		1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 100 000
Regler	-379 956		500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Informasjon	-325 536		600 000	-600 000	-700 000	-500 000
Luftromsarbeid	-295 643		300 000	-300 000	-360 000	-300 000
Ungdomskomiteé	-111 008		200 000	-200 000	-210 000	-210 000
Anleggsarbeid	-242 143		1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000
Div komitéer	-82 117		100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Klubbutvikling / besøk	-120 528		250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Organisasjoner og møter	-285 559		350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Luftsportsstyret	-62 022		100 000	-100 000	-110 000	-110 000
Luftsportsuka	-72 291		100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Luftsportstinget	0		300 000	-300 000	0	-400 000
<b>Sum fellesadministrasjon / drift</b>	<b>2 085 398</b>			<b>-1 850 000</b>	<b>-1 090 000</b>	<b>-630 000</b>
NLF CAMO	-111 824	1 400 000	1 550 000	-150 000	-100 000	-50 000
Norsk Luftsportstilsyn	-161 235	30 000	230 000	-200 000	-210 000	-220 000
<b>Sum NLF sentralt</b>	<b>1 812 339</b>			<b>-2 200 000</b>	<b>-1 400 000</b>	<b>-900 000</b>

### Konsolidert budsjett 2017–2019

(Positive tall, overskudd, er uten fortegn. Negative tall, underskudd, er med minustegn.)

Avdeling/seksjon	2017	2018	2019
NLF felles administrasjon og drift	-1 850 000	-1 090 000	-630.000
NLF CAMO	-150 000	-100 000	-50.000
Norsk Luftsportstilsyn	-200 000	-210 000	-220.000
Ballongseksjonen	-49 000	-48 000	-48 000
Fallskjermseksjonen	-724 000	-371 000	47 000
Hang- og paragliderseksjonen	-5 000	28 000	6 000
Mikroflyseksjonen	-310 000	-310 000	-310 000
Modellflyseksjonen	21 000	-7 000	34 000
Motorflyseksjonen	-90 000	15 000	15 000
Seilflyseksjonen	100 000	100 000	100 000
<b>NLF konsolidert budsjett</b>	<b>-3 257 000</b>	<b>-1 993 000</b>	<b>-1 056 000</b>